TEATR NARODOWY

WOJCIECH FARUGA

Reżyser teatralny, scenarzysta, scenograf. Studiował na Wydziale Reżyserii Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie, a także w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2020 do sierpnia 2024 dyrektor Teatru im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy. 1 listopada 2024 obejmie funkcję dyrektora Teatru Dramatycznego im. Gustawa Holoubka w Warszawie.

W ramach projektu *Odkryte/Zakryte* w Teatrze Dramatycznym w Warszawie przygotował akcję performatywną *Kniaź Patiomkin. Siedem snów Schmidta o rewolucji* na podstawie dramatu Tadeusza Micińskiego (2008). W latach 2010–2016 był współscenarzystą wydarzeń w ramach akcji *Wyłącz system*, organizowanej przez Dom Spotkań z Historią (zrealizował m. in. autorskie projekty *Radiostacja* i *Tele-re-wizor*). Jest współautorem jednego z odcinków serialu teatralnego *XIX* → *XXI. Powrót do przyszłości*, zrealizowanego na otwarcie Centrum Nauki Kopernik (2010). Współtworzył zwycięską koncepcję ekspozycyjną Muzeum Katyńskiego.

Jego prace teatralne często powstają w oparciu o autorskie scenariusze; nierzadko przygotowuje do nich również scenografię. W kolektywie teatralnym 52°43'N19°42'E PROJECT zrealizował wielokrotnie pokazywane na międzynarodowych festiwalach przedstawienia *Carson City* (2010; scenariusz, reżyseria i scenografia) oraz *San Fernando Valley* (2012; reżyseria, scenografia). Wraz z Grupą Dochodzeniową przygotował multimedialny spektakl *TV Lab*, którego premiera odbyła się w Nurcie Off 33. Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu (2012; scenariusz i reżyseria).

Interesuje się dramą, stosującą teatr jako narzędzie w procesie edukacyjnym i profilaktycznym. Współrealizował projekt dramy *Na krawędzi* – skierowany do młodzieży program promocji zdrowia psychicznego oraz zapobiegania wykluczeniu osób chorych psychicznie (Stowarzyszenie Praktyków Dramy STOP-KLATKA, 2004), a także inne projekty społeczne, takie jak: ART GENERACJE, międzypokoleniowy projekt teatru zaangażowanego (Fundacja Edukacji i Kultury DRAMA WAY, 2013), *Ja jestem pamięcią* – spektakl w ramach projektu *Odyseja łemkowska* (Gorlickie Centrum Kultury, 2019; reżyseria i scenografia). Prowadził międzynarodowe warsztaty m.in. podczas Cena Contemporânea – Festival Internacional de Teatro de Brasília (*This must be told*, 2011) oraz Tbilisi International Festival of Theatre (*New media in theatre*, 2014). Przygotował przedstawienie 1970 z uczestniczkami i uczestnikami Ogniska Teatralnego "U Machulskich" przy Polskim Ośrodku ASSITEJ i Ogniska Teatralnego Teatru Ochoty (Teatr Ochoty w Warszawie, 2020).

W latach 2012–2021 roku był dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży KORCZAK. Był również dyrektorem artystycznym odbywającego się w Warszawie 18. Światowego Kongresu Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ (2014).

Wielokrotnie podejmował się scenicznej interpretacji polskiej literatury. Poruszał zagadnienia wiary i religijności. Wyreżyserował spektakl swojego i Jarosława Jakubowskiego autorstwa – Wszyscy święci (Teatr Polski im. Konieczki w Bydgoszczy, 2012), napisał i inscenizował Betlejem polskie inspirowane Betlejem polskim Lucjana Rydla (Teatr Dramatyczny im. Szaniawskiego w Wałbrzychu, 2013; także opracowanie muzyczne). Wystawił analizujący ludzkie cierpienie dramat Artura Pałygi W środku słońca gromadzi się popiół (Narodowy Stary Teatr im. Modrzejewskiej w Krakowie, 2014). Na otwarcie Tbilisi International Festival of Theatre przygotował rzecz o historii Polski od czasów powojennych do współczesności – Prawy lewy na obcasie Andreasa Pilgrima (Kote Marjanishvili State Drama Theatre w Tbilisi, 2016; także scenografia). W widowiskowej inscenizacji mierzył się z konwencją melodramatu – wyreżyserował *Trędowatg. Melodramat* wg scenariusza stworzonego wspólnie z Pawłem Sztarbowskim na podstawie powieści Heleny Mniszkówny (Teatr Polski im. Konieczki w Bydgoszczy, 2014; także wideo). Przygotował spektakl Balladyna. Kwiaty ciebie nie obronią Juliusza Słowackiego z wykorzystaniem fragmentów innych utworów dramatopisarza – Beatrix Cenci, Mindowe, Ksiecia Niezłomnego i Marii Stuart (Teatr Dramatyczny im. Szaniawskiego w Wałbrzychu, 2015). Dał sceniczną interpretację powieści Bolesława Prusa – Lalka. Najlepsze przed nami (Teatr Powszechny im. Hübnera w Warszawie, 2015; także scenariusz wspólnie z Pawłem Sztarbowskim). Razem z Julia Kijowska wyreżyserował Spowiedź motyla, spektakl-koncert, inspirowany pamietnikiem 14-letniego Janusza Korczaka i kolażami Henry'ego Dargera (koprodukcja Teatru Ateneum im. Jaracza w Warszawie i Polskiego Ośrodka Miedzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEI, 2017; także scenografia). W Teatrze Narodowym zrealizował opowieść o granicznych doświadczeniach świętości i opętania – Matkę Joannę od Aniołów Iwaszkiewicza (2020; także scenografia i światło).

Ukazywał dramat kobiet uwięzionych w mechanizmach Historii, w świecie przemocy i kłamstwa – przygotował przedstawienie *Królowa Margot. Wojna skończy się kiedyś* wg swojego oraz Tomasza Jękota tekstu inspirowanego powieścią Aleksandra Dumasa i filmem Patrice'a Chereau (Teatr Polski w Bielsku Białej, 2014) oraz spektakl *Maria Antonina. Ślad królowej* Pilgrima (Teatr Polski im. Konieczki w Bydgoszczy, 2018; także scenografia).

Inscenizował Shakespeare'a – *Antoniusza i Kleopatrę* (Teatr im. Jaracza w Łodzi, 2016) oraz Czechowa – *Mewę* (Teatr Powszechny im. Hübnera w Warszawie, 2017).

Realizował spektakle na podstawie tekstów Magdy Fertacz – *Rosemary*, sztukę podejmującą temat seksualnej przemocy wobec kobiet, inspirowaną powieścią Iry Levina oraz jej filmową adaptacją Romana Polańskiego (Teatr Śląski im. Wyspiańskiego w Katowicach, 2019; także scenografia) oraz *Tysiąc nocy i jedna. Szeherezada 1979*, tekst inspirowany *Baśniami tysiąca i jednej nocy* oraz życiem i twórczością Oriany Fallaci (Teatr im. Słowackiego w Krakowie, 2021). Przygotował *Dekalog* na podstawie cyklu filmowego wg scenariusza Krzysztofa Kieślowskiego i Krzysztofa Piesiewicza (Royal District Theatre w Tbilisi, 2019; także scenografia). Do scenicznej interpretacji *Dekalogu* powrócił w Teatrze Narodowym (2022).

W Teatrze Polskim im. Konieczki zastanawiał się nad XX-wieczną historią, zagadnieniami wspólnej pamięci o historycznych wydarzeniach, doświadczeniu śmieci i ocalenia; przygotował spektakle wg tekstów i w dramaturgii Julii Holewińskiej – *Katyń. Teoria barw* inspirowany życiem i twórczością Józefa Czapskiego oraz historią oficerów zamordowanych w Katyniu (2021) oraz *Ostatnie dni Eleny i Nicolae Ceaușescu* o zmierzchu dyktatury

rumuńskich przywódców (2023). Na deskach tej bydgoskiej sceny przygotował także spektakl dla dzieci – *Czerwonego Kapturka* wg tekstu Holewińskiej (2022).

Ma na swoim koncie także realizacje operowe. W Teatrze Wielkim – Operze Narodowej przygotował *Maríę de Buenos Aires* Piazzolli wg libretta Horacia Ferrera (dyrygentka: Aneta Pawlik-Figiel, 2023) oraz *Così fan tutte* Mozarta wg libretta Lorenza da Ponte (dyrygent: Yaroslav Shemet, 2024).

W Teatrze Telewizji zrealizował *Walentynę* opowiadającą o micie bohaterki Związku Radzieckiego, przedstawienie wg scenariusza Julii Kijowskiej i własnego, w którym wykorzystano oryginalne pamiętniki Walentyny Tiereszkowej oraz wypowiedzi radzieckich kosmonautów (2013). Do tematu naukowych eksperymentów i podboju kosmosu reżyser powrócił realizując *Nieważkość* wg własnego tekstu (Teatr Nowy Proxima w Krakowie, 2018; także scenografia).

Nagrody:

Spektakl TV Lab wg scenariusza i w reżyserii Wojciecha Farugi został wyróżniony Nagrodą Nurtu Off 33. Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu (2012). Wojciech Faruga oraz współautor Jarosław Jakubowski otrzymali nagrodę za spektakl Wszyscy święci na 11. Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy (2012). Przedstawienie Betlejem polskie w reżyserii wyróżnieniem uhonorowane zespołowym w 19. Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej w Warszawie (2013). Przygotowany przez reżysera w Teatrze Telewizji spektakl Walentyna wyróżniono Platinum Remi Award podczas 48. Worldfest Independent Film w Houston w kategorii "Film and Video Art – Independent Experimental Film and Videos" (2015); Walentyna zdobyła również Nagrodę publiczności festiwalu TEATROTEKA FEST w Warszawie (2017). Twórca został uhonorowany Nagrodą im. Konrada Swinarskiego dla najlepszego reżysera w sezonie 2022/2023 za reżyserie Dekalogu w Teatrze Narodowym (2023) oraz odznaczony Brązowym Medalem Zasłużony Kulturze – Gloria Artis (2024).